

การศึกษาการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นครชัยบุรีนทร์

A Study of Management Under General Education Department Of

Phrapariyattidham Schools Of Nakhonchaiburin

พระณัฐพงศ์ คงเพชร¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ ภูสิงห์²

Pranattapong kongphet¹ Asst. Prof. Dr. Surin Phusing²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัญหาการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นครชัยบุรีนทร์ 2) เปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นครชัยบุรีนทร์ จำแนกตามสถานภาพและประสบการณ์ทำงาน และ 3) ศึกษาข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นครชัยบุรีนทร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ตอบแบบสอบถามคือครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นครชัยบุรีนทร์ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 255 รูป/คน ประกอบด้วยครู 123 รูป/คน บุคลากรทางการศึกษา 132 รูป/คน กำหนดขนาดโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan แล้วทำการสุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .550 – .911 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .986 และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบสมมุติฐานใช้ t – test (Independent Samples) ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นครชัยบุรีนทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารงานบุคคล รองลงมา ได้แก่ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานทั่วไป ตามลำดับ
2. ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีสถานภาพและประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นครชัยบุรีนทร์ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นครชัยบุรีนทร์ ที่สำคัญมีดังนี้ ควรมีการปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโรงเรียน ควรมีการจัดประชุม ระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษา คณะครู ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้มีประสบการณ์แห่งความสำเร็จ และควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน

คำสำคัญ: โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา การบริหารงานโรงเรียน

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

¹Master of Education Program in Educational Administration Chaiyaphum Rajabhat University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

²Course teacher in Master of Education Program in Educational Administration Chaiyaphum Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, เมล์: พระณัฐพงศ์ คงเพชร, nattapong@hotmail.com

รับเมื่อ 11 มีนาคม 2564 แก้ไข 22 เมษายน 2564 ตอรับ 25 เมษายน 2564

ABSTRACT

This study purposed to 1) study the level of the problems on the management of Phra Pariyattidhamma School in General Education Division, Nakhonchaiburin based on teachers and personnel's opinions, 2) compare the level of the problems on the management of Phra Pariyattidhamma School in General Education Division, Nakhonchaiburin based on teachers and personnel's opinions classified by working experiences, and 3) study the recommendations for developing the management of Phra Pariyattidhamma School in General Education Division, Nakhonchaiburin. The samples were a total of 225; those comprised 123 teachers and 132 educators in the academic year 2020, who managed Phra Pariyattidhamma School in General Education Division, Nakhonchaiburin. The samples were determined by using Krejcie and Morgan Table. Research tools consisted of a set of 5-rating scale questionnaires with discrimination .550-.911, the reliability of the whole questionnaire was .986, and structured interview. Statistics used to analyze the data; frequency, mean, standard deviation, and t-test (Independent samples) used to test the hypothesis. Qualitative data used content analysis methods.

The results indicated:

1. The level of opinions of teachers and educators towards the management of Phra Pariyattidhamma School in General Education Division, Nakhonchaiburin, was overall of a moderate level. When considering each aspect, it found that the highest mean was personnel management. It was followed by budget management, academic management, and general management, respectively.
2. Teachers and educators with different status and work experiences had the opinions towards the management of Phra Pariyattidhamma School in General Education Division, Nakhonchaiburin, overall was significantly different at the level of .01.
3. The recommendations for developing the management of Phra Pariyattidhamma School in General Education Division, Nakhonchaiburin the crucial parts are: the school should reform the education based on child-centered; develop morality, bring knowledge based on Sufficiency Economy Philosophy; organize the meeting among boards, teachers, parents, community leaders, specialists, and experienced successful persons; allow stakeholders to participate in setting visions to align with the objectives of the school.

Keywords: Phrapariyattidham Schools, Education Department, Management Under General

ภูมิหลัง

การพัฒนาประเทศไทยในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ท่ามกลางสถานการณ์โลกในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติและการแข่งขันสูงขึ้นในทุกด้านโลกจึงมีสภาพที่เรียกว่าไร้พรมแดน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในสังคมโลกที่เป็นไปอย่างรุนแรง ในขณะที่การบริหารจัดการของภาครัฐยังด้อยประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560, หน้า 1) ทรัพยากรมนุษย์ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดต่อการพัฒนาองค์กรไปจนถึงการพัฒนาประเทศและโลกใบนี้ หลายประเทศเริ่มมีการส่งเสริมการศึกษาในการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาประชากรให้เหมาะสมสำหรับโลกในยุคใหม่ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาโดยแบ่งเป็น 2 ระดับ หรือ 2 ช่วงชั้น คือ ระดับมัธยมศึกษา

ตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย จัดเป็นโรงเรียนในระบบเช่นเดียวกับรูปแบบโรงเรียนของรัฐและเอกชนทั่วไป ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีวิชาเฉพาะที่กำหนดให้นักเรียน ซึ่งได้แก่ พระภิกษุสามเณร ต้องเรียนตามนโยบายของคณะสงฆ์โดยมหาเถรสมาคม คือ วิชาภาษาบาลี และวิชาพระพุทธศาสนา (ประกอบด้วย พุทธประวัติ ธรรมวินัย และศาสนปฏิบัติ) สามารถนำไปเป็นเครื่องมือเผยแผ่พระพุทธศาสนา อันเป็นหน้าที่สำคัญของพระภิกษุสามเณรในฐานะที่ผู้สืบทอดพระพุทธศาสนา

จากความสำคัญดังกล่าวมาแล้ว มีผลทำให้โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษามีจำนวนพระภิกษุสามเณร เข้ามาศึกษาเล่าเรียนมากขึ้นเรื่อยๆ ส่วนการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษามีลักษณะการบริหารโดยสภาการศึกษาคณะสงฆ์เป็นองค์การหลักมีหน้าที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยตรง สังกัดกองพุทธศาสนา ศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ปัจจุบันมีโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเปิดดำเนินการทั่วประเทศ จำนวน 403 แห่ง แบ่งเป็น 14 กลุ่ม ทั่วประเทศ ภายใต้การกำกับดูแลของคณะสงฆ์โดยมหาเถรสมาคม ได้ร่วมกันกำหนดแนวทางบริหารจัดการศึกษาพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อให้ได้รับความศรัทธาเชื่อมั่นจากผู้ปกครอง (กองพุทธศาสนศึกษา, 2562, คำนำ) แต่ยังมีปัญหาและอุปสรรคที่ต้องได้รับการแก้ไขในการดำเนินการจัดการศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาหลายประการ

ด้วยเหตุดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นครชัยบุรินทร์ ผลการวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประสิทธิผล ทันยุคสมัยทั้งยังเป็นการสืบสานพระพุทธศาสนาให้ยาวนานผ่านระบบการศึกษาต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ปัญหาการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นครชัยบุรินทร์ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาอยู่ในระดับใด
2. ปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นครชัยบุรินทร์ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาจำแนกตามสถานภาพและประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
3. ข้อเสนอแนะสำหรับพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นครชัยบุรินทร์มีอะไรบ้าง

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นครชัยบุรินทร์ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นครชัยบุรินทร์ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามสถานภาพและประสบการณ์ทำงาน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นครชัยบุรินทร์

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรต้น (Independent Variable)

1. สถานภาพ
  - 1.1 ครู
  - 1.2 บุคลากรทางการศึกษา
2. ประสบการณ์ทำงาน
  - 2.1 น้อยกว่า 10 ปี
  - 2.2 10 ปีขึ้นไป

ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

- ปัญหาการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นครชัยบุรินทร์ ประกอบด้วย
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ
  2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ
  3. ด้านการบริหารงานบุคคล
  4. ด้านการบริหารงานทั่วไป

ข้อเสนอแนะสำหรับพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นครชัยบุรินทร์

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population) ประชากรที่ใช้สำหรับตอบแบบสอบถาม คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นครชัยบุรินทร์ ปีการศึกษา 2563 จาก 34 โรงเรียน จำนวน 377 รูป/คน
2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม คือครูและบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นครชัยบุรินทร์ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 255 รูป/คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan แล้วทำการสุ่มแบบง่าย (Sample Random Sampling)
3. ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์ จำนวน 10 รูป/คน ประกอบด้วย ผู้จัดการ ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ ปรธานเขตการศึกษา นักวิชาการศาสนาศึกษา ศึกษชอนเทศก์เขตการศึกษา จำนวน 9 รูป/คน และผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดชัยภูมิ 1 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้วิจัยสร้างขึ้นภายใต้กรอบ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแบ่งออกเป็น 3 ตอน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารงานทั่วไป
2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิถึงกลุ่มตัวอย่าง
2. แจกแบบสอบถามด้วยตนเอง
3. ทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้วิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Congruence) ค่าอำนาจจำแนกโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha Coefficient)
2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่า t – test (Independent Samples)
4. ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อปัญหาการบริหารงานโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นครชัยบุรีรินทร์ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15$, S.D. = 1.76) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = 1.15) รองลงมา ได้แก่ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ($\bar{X} = 3.13$, S.D. = 1.24) ด้านการบริหารงานวิชาการ ($\bar{X} = 3.08$, S.D. = 1.28) และด้านการบริหารงานทั่วไป ($\bar{X} = 3.08$, S.D. = 1.13) รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นครชัยบุรีรินทร์ โดยภาพรวม

ที่	ความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านบริหารงานวิชาการ	3.08	1.28	ปานกลาง
2	ด้านบริหารงานบุคคล	3.29	1.15	ปานกลาง
3	ด้านบริหารงานงบประมาณ	3.13	1.24	ปานกลาง
4	ด้านบริหารงานทั่วไป	3.08	1.13	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย		3.15	1.76	ปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อปัญหาการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นครชัยบุรีรินทร์ จำแนกตามสถานภาพ พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงผลเปรียบเทียบระดับระดับความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม
 แผนกสามัญศึกษา นครชัยบุรินทร์ จำแนกตามสถานภาพโดยภาพรวม และรายด้าน

ความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียน	ครู		บุคคลากรทางการศึกษา		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1 ด้านการบริหารงานวิชาการ	3.94	.48	2.28	1.29	13.67**
2 ด้านการบริหารงานบุคคล	3.99	.52	2.64	1.20	11.75**
3 ด้านการบริหารงานงบประมาณ	3.97	.35	2.36	1.28	13.85**
4 ด้านการบริหารงานทั่วไป	3.93	.40	2.43	1.19	12.49**
รวมเฉลี่ย	3.93	.40	2.43	1.19	13.55**

** = มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

3. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูและบุคคลากรทางการศึกษาต่อปัญหาการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นครชัยบุรินทร์ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตาราง 3 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับระดับความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม
 แผนกสามัญศึกษา นครชัยบุรินทร์ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียน	น้อยกว่า 10 ปี		มากกว่า 10 ปี		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1 ด้านการบริหารงานวิชาการ	2.96	1.25	3.15	1.30	-1.08**
2 ด้านการบริหารงานบุคคล	2.99	1.21	3.46	1.08	-3.94**
3 ด้านการบริหารงานงบประมาณ	2.99	1.35	3.22	1.17	-1.44**
4 ด้านการบริหารงานทั่วไป	2.96	1.31	3.16	1.02	-1.27**
รวมเฉลี่ย	2.97	1.25	3.25	1.12	1.78**

** = มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

4. ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นครชัยบุรินทร์ที่สำคัญมีดังนี้ ควรมีการปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโรงเรียน ควรมีการจัดประชุม ระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษา คณะครู ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้มีประสบการณ์แห่งความสำเร็จ และควรเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นครชัยบุรินทร์ รวมไปถึงการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้กับสมาชิก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานขององค์กร

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อปัญหาการบริหารงานโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นครชัยบุรีรินทร์ โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจมีสาเหตุเนื่องมาจาก ครูและบุคลากรทางการศึกษานั้นต้องผ่านการอบรมหลักสูตรพัฒนา เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการทำงาน ให้เป็นรูปธรรมมากน้อยต่างกัน จึงทำให้มีความรู้ความเข้าใจในการทำงานตามขอบข่ายที่กำหนด และสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นครชัยบุรีรินทร์ มีนโยบาย วางแผนพัฒนาครูและบุคลากรทางการ ศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐานเพื่อขับเคลื่อนการศึกษาให้ผู้เรียน มีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการศึกษา และพัฒนาสู่ มาตรฐานสากล (สำนักงานกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 11 นครชัยบุรีรินทร์, 2562, หน้า 2) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ได้กำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสองแห่ง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารงาน บบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคลและ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไปและสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ พระจันทน์วัตร กิ่งแก้ว (2557, หน้า 164) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน พระปริยัติธรรม ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรมโดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง และมีปัญหาสำคัญ คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานบุคคล รูปแบบการ บริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรม ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก คือ ด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ ยุทธศาสตร์การบริหารสู่ความเป็นเลิศ วัฒนธรรมการทำงาน ด้านกระบวนการ โดยมี ความสัมพันธ์กับ ด้านผลผลิต และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาศุภชัย สุภชโย (บุญพร้อม) (2560, หน้า 101 – 106) ได้ศึกษาประสิทธิผลของการบริหารตามหลักธรรมมาภิบาลในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 9 สังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 9 ศึกษา แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิผลการบริหารตามหลักธรรมมาภิบาลในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ ศึกษากลุ่มที่ 9 ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิผลการบริหารตามหลักธรรมมาภิบาลในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ ศึกษากลุ่มที่ 9 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อปัญหาการบริหารงานโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นครชัยบุรีรินทร์จำแนกตามสถานภาพ โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้อาจมีสาเหตุเนื่องมาจากบุคลากรทางการศึกษาที่ยังขาด หลักประกันความมั่นคงด้านอาชีพและสวัสดิการที่เป็นธรรม มีการปรับเปลี่ยนโยกย้ายบุคลากรบ่อยทำให้ขาดความ ต่อเนื่องในการทำงาน และไม่มีการบรรจุแต่งตั้งที่ชัดเจน อยู่ในภาวะการณว่างงาน อยู่เพื่อรอทำงานที่ดีกว่า จำนวนนักเรียน ที่ลดลงในแต่ละปี เงินอุดหนุนที่ได้รับในการบริหารจัดการก็ลดตามไปด้วย ทำให้เงินค่าตอบแทนไม่เป็นไปตาม วุฒิการศึกษา ขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ไม่มีการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างจริงจัง ส่วนครูที่จัด การศึกษา มีความมั่นคงทางอาชีพ มีความใกล้ชิดกับการบริหารโรงเรียนมาโดยตลอดผ่านการอบรมพัฒนาศักยภาพ ผ่านทางการวางนโยบาย กฎ ระเบียบ วางขั้นตอนการทำงานเพื่อให้ได้บุคลากรที่เหมาะสมกับงาน ทั้งในด้านปริมาณ และคุณภาพและระยะเวลาที่เหมาะสม จึงทำให้มีความรู้ความเข้าใจในการทำงานตามขอบข่ายงานที่กำหนด นั้นย่อมมี ความแตกต่างกัน สอดคล้องกับราชันย์ ศรีธา (2561, หน้า 135) ที่ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ

ครูสังคมศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัย พบว่า 1. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูสังคมศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่ามีความเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2. ผลการเปรียบเทียบระดับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา โดยจำแนกตามเพศ การศึกษา ประสบการณ์สอนที่แตกต่างกันพบว่า ครูสังคมศึกษาที่มีเพศ การศึกษา ประสบการณ์สอน ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05

3. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อปัญหาการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นครชัยบุรินทร์ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้อาจมีสาเหตุเนื่องมาจากครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 10 ปี ยังขาดประสบการณ์ทำงานในเรื่องต่าง ๆ ในการบริหารโรงเรียนเนื่องมาจากยังใหม่ในบทบาทหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมาย กลุ่มนี้จะใช้วิถีวิเคราะห์และปฏิบัติงานที่แตกต่างกันตามความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา จึงมีทัศนคติต่อการบริหารงานโรงเรียน ที่แตกต่างกับครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ทำงาน 10 ปี ขึ้นไป กลุ่มนี้ย่อมได้รับการอบรมพัฒนา เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการทำงานให้เป็นรูปธรรมมากกว่า มีพัฒนาการทุกด้านที่มากกว่าเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัวมีอิสระภายใต้กฎหมายระเบียบเป็นไปตามหลักธรรมมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนามีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ กระบวนการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการบุคคลของหน่วยงานซึ่งให้ได้ว่าซึ่งความเหมาะสมและบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพในหน่วยงาน ซึ่งมีขอบข่ายครอบคลุมตั้งแต่การกำหนดนโยบายการจัดทำแผน อัตรากำลัง การกำหนดค่าตอบแทน การสรรหา การบรรจุแต่งตั้ง การพัฒนา การสร้างขวัญกำลังใจการดำเนินการทางวินัย ความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนจึงแตกต่างกัน และสอดคล้องกับพระมหาสุพรรณ วิสารโท (อินทมาส) (2561, หน้า 81) ที่ได้ศึกษาการบริหารจัดการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 9 ผลการวิจัย พบว่าระดับการบริหารจัดการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 9 โดยรวมมีค่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ย จากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารงบประมาณ ค่าเฉลี่ยระดับการบริหารจัดการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 9 จำแนกตามอายุด้านการบริหารวิชาการ และด้านการบริหารงานทั่วไป ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยด้านการบริหารงบประมาณ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 20 - 30 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า กลุ่มที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการบริหารงานบุคคล และโดยรวมกลุ่ม ตัวอย่างที่มีอายุ 20 - 30 ปี สูงกว่ากลุ่มที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 31 - 40 ปี สูงกว่า กลุ่มที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 สถานศึกษาควรมีการวางแผนจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
- 1.2 สถานศึกษาควรมีการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อกำกับติดตามงานการบริหารงานบุคคล

1.3 สถานศึกษามีการจัดทำรายละเอียดแผนงบประมาณ แผนงาน งาน โครงการ ให้มีความเชื่อมโยงกับผลผลิตและผลลัพธ์ ตามตัวชี้วัดความสำเร็จของต้นสังกัด และสถานศึกษา

1.4 สถานศึกษามีการปรับการศึกษาวิเคราะห์โครงสร้าง ภารกิจ การดำเนินงานปริมาณและคุณภาพการศึกษา เพื่อออกแบบการจัดระบบงานภายในสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มอื่น ๆ

2.2 ควรศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคของการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มอื่น ๆ ว่ามีอะไรบ้าง

2.3 ควรมีการศึกษาและพัฒนาตัวชี้วัดของรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

กองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2562). คู่มือปฏิบัติงานสำหรับผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา- สุรินทร์. สำนักงานกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 11.

พระจินฉัตร กิ่งแก้ว. (2557). การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาสู่ความเป็นเลิศ. วิทยานิพนธ์ พธ.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระมหาศุภชัย สุภชัย. (2560). ประสิทธิภาพการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 9 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ พธ.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระมหาสุพรรณ วิสารโท. (อินทมาศ) (2561). การบริหารจัดการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ พธ.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

ราชันย์ ศรีดา (2561). การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูสังคมศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี. วารสาร มจร. อุบลปริทรรศน์. 6(1), 277 – 290.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564). กรุงเทพฯ: บริษัท สกายบุ๊คส์ จำกัด.

_____. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).